

Ved Oxford Expeditionen

isat den officie nord breddegrad
av Karl J. Bengtson

Interessen for arktisk forskning tok efter Verdenskrigen et veldig oppsving i England. Mange ekspedisjoner sendtes til Antarktik, Grønland, den Nord Amerikanske ishavskyst og Svalbard. Deltagerne rekruttertes for det meste blandt den studerende ungdom ved de Engelske Universiteter. Seige Sports glade unge menn, der stündet efter at sette ut i praksis, hvad de hadde ervervet sig av Videnskap, ved de Universiteter, ~~hvor~~ ^{hvor} deres ekspedisjoner som oftest bar navn. Hjelpsomheten og offerviljen, med hensyn til utrustning av disse ekspedisjoner har været forbausende, og deltagerne vist en velvilje og opmerksomhet, der er ganske rørende. Bortset fra Videnskapslige instrumenter, der blir utlånt av den Engelske Stat, og i nogen tilfeller lidt støtte fra et par fond, kommer disse ekspedisjoner istand ved private bidrag og gaver i form av bruktjenstande og proviant. Deltagerne gjør selv, til dels store penge innskud, og arbeider gjennem aar ute i ødemarker, uten løn, i et slitstomt og fotsagende liv. Det er ikke småting disse megennyttige unge menn, frem gjennem aarene

2
har bragte hjem, av viktige videnskabelige resultater.
Y arktiske egne i Nord som i Syd, der hvor hver
mil frem betyde Kamp, har de lagt tusinder
Kvadrat mile til Kartet. Paa Samme maate,
som for nevnt, kom ogsaa Oxford Universitetets
arktiske ekspedition av 1935-36 istand, bestemt
for Nordostlandet, hvor den skulde tilbringe tre-tus
maaneder, Sysselsat med Kartlegning, Meteorologiske,
Geologiske og Ionospheriske studier.

Sist i juli 1935 slut ekspeditionens Skibs "Polar"
sig frem over ishavet i Stampesjø og daarligt veir.
"Polar" var dybt lastet, og det var ikke videre
hyggeligt ombord i den lille selfanger i de dagene.
Type for parafin, sløder, material, og andet
gods som deklast, dertil tredive biskjer der stod
bündet paa den ledige deksplate. Ekspeditionens
ti deltagere stüet tett paa hinanden i Kabytten.
Skjibsbetretningen inklusive Skjipen, Styrerenn,
forret i mannskapslugaren. Paa dekket stes de driv-
vaate biskjer "arrigt", naar Sjøen sendte dem ind
paa hverandre og onde i Kabytten suilte støvler,
klar, tidskrifter, og fem nyfødte kvalper
ründt i overvandet. Og saa de fleste ekspeditions-
deltagere, plaget av "Lankrabbeus skrek" Sjösykue
sti det beste sted var nok oppe i Styrerhuset der
stod man ialfeld skjernet mot Sjøen, der stadig
vasket over fartøiet, og slaps aa sjaa paa Sjöblikau
nere i Kabytta, som "Tre finger Vils" Sa, der han
sindig stod og druide paa røttet, for at holde

skuta ret paa Sjøen. En blind fik menn sig,
 naar det knus ~~de~~, paa en melkekasse klent op i
 en krog av styrehuset, En gang eller to paa dagen,
 maatte en med i Kabytten for at finde sig noget
 at leve av. Det knirket og gnoy i panelene i slingringen,
 og Kooienene lyste ilteft og grønne, naar hun
 seiste Skandekket under vandet. Det var ikke
 stor staren ved disse stille matstundene, et
 stykke kort brød, og en skjive ransalt hestpölse.
 Det eneste opopbyggende kunde være, at stueren
 var i Straalende humør, der han sat, frivelig og
 lyk, op stüd i sofa gjørnet, med et brød mellem
 knæene, og et digert stykke hestpölse i handen,
 som han av og til skaren sleis av, og langet over
 til en. Grunden var antagelig den at byssa
 havde været mørk og kold, som selve maanen,
 nu paa tredje døgnnet. Personlig har jeg altid
 betragtet det Engelske sproag, som en smule fladt,
 og Engeltkonnene blottet for temperament i visse
 retninger, Men disse stille matstunder, mellem de
 knirkende paneler, forandret fulstendig min
 mening ~~derangsaand~~, og tilbakte mig høiere og bedre
 tanker om dette flegmatiske folkferd, der havde
 diverse Professor speier liggende i Kabytskoiene
 Siste nat blev en av vaare hunde vasket overbord
 trods det arme dyr, med en kort længstump om
 halsen var sikkert fast til vinsjue paa fordekken.
 da Sjøen stadig vasket over fordekken, og vi frygtet
 for at miste flere, stüet vi dem op i fangstbåtene

og det lille brodet. Her var de ialfold ikke av
 det stadige overvand, men til Gjengjeld var
 der ikke fremkom^{melig} for folk paa broen, og
 künden Soa let indpaa hinanden begyndte de
 strakt at staa Soa haartokke fik. Toedive
 Grönlands bitjer paa nogle kvadratmeters flate,
 Kan for "Sore" tanker til at gro op i en, naar
 man er nødt til at opholde sig i nærheden av dem
 til alle døgnets tider. Vi begyndte at bli utkjört
 av at goa vaate til skindet, uten anledning til
 at for bytte fört paa os, og det Soa ikke ut föd at
 Nordvinds Kulingen vilde gi sig Soa smart, Soa vi
 var glad da vi fjerde dogns aftur, fikk "la" av noget
 is oppe paa Spitsbergs banken. Smilt vand var for
 öiblikket det herligste for alle ombord, Soa vi gik
 nogle kvartmit ind i isen for at ligge Kulingen
 av, og forsøtte, naar veiret blev bedre. Vi gik op
 langs siden av et "storflak", huggit isdræggene fast
 og stoppet maskinen. Floren" var et par hündude
 meter lang, og av samme bredde, med et par tre "blaa =
 grönn" ferskvands pytter inde paa den hvite flate.
 Medens det ilte i riggen og iveris skyerne
 findes avsted i Sydvestlig retning, laa "Polar" Soa
 stille og stött langs siden av den store floren" af
 miles borte fra fjöskvet og fjögang. Der var helligdag
 paa fjesene, og det rök mi ganske svart av bysse-
 skorsteinen, medens Stüersen smilende spaseret
 ründt med et "Spareri" heftet fast paa den hvite.
 töie ryggen. Efter nogle timers hvil, var alle man

5
i virksomhet, ombord og paa Floren; noyen bar
fuskvand fra vandpytten til masjintanken, andre
hengte Jövraste klar til fort og ordnet op i
Kattukken efter Jöyangu. Bikkjerne blev sluppet ind
paa isen, for at foa rove paa sig, og kom strakt i
Elaasmaal, for vi fik spille dem, var en vakker
lydgul lisee revet ihjel. den blev drevet av fem
store tängbygdte beist, der merkværdigt nok altid
holdt sammen, og var en strekk for de andre hunder.
Den drevte hund blev sluppet ut for iskanten, og
Elaastjempene indfanget og fjøret oppe paa
det lille brodekket igjen. Senere hen var enhver optaget
med sit eget, personlig vantet jeg i overheten av Pysa
for den første ordentlige Kaffe efter Slingringen, var
nettop ferdig og paa den store Stokyoanden paa Kom-
fyren spraket en diger Selbiff. "Trefinger Nils" havde
hat tykken med sig, og skuffen sel strakt efter
vi la til ved floren. Expeditionens første Observator,
Sjættet og Sjittu, havde Ajinen flere vendinger
fragtet op paa broen to Sextant kasser, og et
Kronometer, og holdt nu paa, sammen med sin
assistent, der var lit ustø paa benene efter fire
dagens Sultkur, at fragte dem op paa Styhusstaket,
De skulde forsøke at taax Solen, som vi nu saa et
"gløtt" av av og til. Forberedelsen tog tid, Nu sat
han imidlertid paa Kronometer kassen, og bante saa
det lyst i det svarte fjest, han havde glemt at trekke
op Kronometeret siden han forlot Oxford. Lengde-
observasjonen fikk vore til en bedre leilighet.

6
Det var glade dage paa Floren og ombord, Stormen
lagde sig og solen kom frem, saa der var udsigt
til at forsette til ~~Vest~~ bestemmelsested paa Nord-
ostlandet, alle sportsgrener blev dyrket med paa
isflaket, fra at hoppe laeng til fiskeri, jeg sat
lunge, oppe paa broen, og betragtet fiskeren, han
sat et hundrede meter fra fartøiet, og kastede med
en kort stang, altfor kort syntes jeg, og en lang lorm,
it over en aapen Sjöstrime langs isflaket, noget
nap fik han ikke. Efter en times tid opgav han
fiskeriet, og kom rustende ombord. Da jeg kondolerede
ham med hans fiskelykke, oplyste han mig for-
nermet om, at han stelles ikke fisket, men övet
sig i at slenge med hundesvöpen, til han skulde
it og kjöre med hundene oppe paa Nordost-
landets inlandeis. Dette var jo en stem feiltagelse
fra min side, og jeg forsökte at djyonsomt at
henvende hans opmærksomhet, paa veiret, der nu
var i bedring, saa vi snart kunde forsette. Neste
dag i tindrende solskin og speilblankt Sjö, kastede
vi los fra "Floren" bävst os it av isen, og fort-
satte i Nordvestlig retning i aapent vand, vi passerte
Sydkap, og stod op langs Svalbard kysten, landet
pembød et vidunderligt skue, her ute fra Sjöen.
De forrevne billeds smedekte fjell, glitret i sol-
disen, til sine tider forsvant de glinsende broer i
havet og landet saa it som dusinvis av stupbratte
öer. Det havde en av sine uforglemmelige dage, en
av dem der fester sig i sinnet, og drar en tilbake.

7
Landet og Sjøen heroppe, med Midnatsolen
Svulende over sig, er en oplevelse, naar det behager
Verguden at icke det, dets vakreste Skud.
Det gik raskt nordover langs Kysten, vi passerte
Prins Karls Forlands høie fjerne fjelkjede, en moog =
stund med solskin og havblik. De Syv Ysbrøer,
med mellemtiliggende iirgrønne fuglefjell, med
deres tusinder av Rottkjens, alke, og linnu, just
som, raaskodden "Sly ind fra havet paa Nordvest =
brisen, Og gav os noget andet tenke paa. Vi skulde
antipe Syd Gat for at tage ombord to fangstbræde
som var lagt op her for os, av en selfanger fra Tromsø
Det smale irene farvand mellem Danmarken, og
fastlandet, hvor Syd Gat havnen ligger, var vanskeligt
at fa op i "mørkeskodden" Soa vi holdt det goende
med sakte fart fremover i haap om at fa et "Gløt"
av landet. Skodden laa grautkjukt Soa vi knapt
Soa naar egen bang, av og til hørte vi sjorkvølset
paa stranden, Soa vi gik ganske nær langsmed
landet. Stundimellem seg vi over lysbotken
med store lyse Kampessteinen, det begyndte at se
daarligt ut, vi drog et par stot i floiken, Straks efter
hørte vi en stemme fra skodden, der spørgh. Hor kommer
dokter ifra, vi svarte paa dette, og Soa hvor vi skulde
hen, det blev stilt en stund, Soa hortes atter fra skodden
"Fa de i paa, slæppe paa draggen, fort no i dokter
me trykta has alfred Johanna i Sydkatte, og rigtig
nok vi stoppet maskinen og slaps draggen, det var
ikke langt til botken, og ikke tillands for den stak's

skyld heller, men det klarte sig her oppe paa
 den stille polen, strakt efter kom fangstmanden
 Per Larsa roende ombord, han blev strakt bett
 ned i Kabrytten, og den traditionelle velkomst
 Ejnk kom paa bordet, Per fortalte at han laa her
 og ventet paa Skjærs lileghed til Videbay, hvor han
 skulde ligge paa fangst den kommende vinter.
 Hovr Glen der var interesseret i fangst folkets liv
 oppe paa Svælbard, Ejnk viligt i glassene,
 saa efter diverse beger, var vi i vintermåneden
 mars, og paa bjørnjagt oppe paa VideBay stranden,
 men vistnok en av de sjældne. Per fortalte, at han
 en morgen tok kommunens søger, og gik et
 huse meter ned paa stranden, for at søge op en
 stor ræved stok, da det begyndte at skote paa
 Brændved i hytta. Riflen tok han bli hjemme, som
 han stod og strævet med den store stokken, blev han
^{en björn} var som kom spaserende op mot ham, det gale var
 at björnen havde laftet vinen om hytta, og soledes
 avskaret. Per fra at komme op til hytta, og fra
 tall i riflen. Björnen var nu forbrændt nær, og
 satte farten op en smule, deruten saa den ut
 som om den ingen forkost havde faatt. Saa Per
 Larsa saa ingen anden rood en at renne ^{sinna}
 björnen, nordover stranden ihjop om at nsa en
 liten Bistation, som laa en halv times vei længere
 nord paa stranden, her hadde han en midndadrings
 smøkketunder, som han brukte til selvskutt liggende.
 Hadde han bare dit op helskindet, skulde nok

9
Bjørnen faa en dægelig overraskelse. Per slengte
sagen, og la iveri nordover stranden, bjørnen fulgte efter,
men blev heftet ved revfellen, der stod langs stranden. Du
toft ryperagnet paa disse, det hendte at fellen med sin
sytti kilos stuvvækt faldt paa snituen av bjørnen, den blev
avrig og drog til fellen, med sin svare labber. Som spint-
rene jök bork over smen. Under dette jök "Per" et betrakteligt
forsvaring, kom sig ind i birstationen, og begyndte at lade
den gamle mürskedunderen, Herunder søvnet "Per" Larsa.
i sofagjørnet, Som da vi et par timer senere havde faat fangst-
baatene ombord, maatte vi, da vi skulde fortsætte reisen, bare
Per i baaten og faa ham bragt tilkøis oppe i hytta.

Her Glen ønsket meget at faa sluttet paa bjørnjakten,
da jeg havde hørt historien før, gav jeg ham sluttet. Per havde
ingen ferdigstøpte kuler til mürskedunderen, men den
gamle "Finnmarksværing" var ikke raadløs, med økammeren
slog han i en fart et stykke av ovnsristen i den lille hytte-
ovnen. Per stod klar i dørsprekken, da bjørnen kom spaserende
op til hytta, med det gamle glatløpsede soldatergever, fra
1814 i anteg mot dørkarmen. Paa øyo skrits avstand sendte
han den to tommer lange, riststumpen hjemm skallebenet
paa bjørnen. Men han steine, sa Per, a had verk i aksta
i ott daga, a had dökki mykje müsjon i hagla. Efter
at have bragt Per tilkøis, her vi anter, og stod indensjars
nord forbi "Smereenburg" her laa Hollendernes hvalfangerby, om
jeg som skal sige, I gamle dage havde stedet i sommertiden

til sine sider op i tre huse mand, her var alle
 stender repræsenteret, fra bakeren til piken ~~hakk~~
 bak den røde gardin. Mange av de ^{hol}landske kvat-
 fangere blev liggende igjen heroppe, herom taler de
 hundreder av gravler et tydeligt spor. Vi lagde bi
 ved ~~Hol~~ender Bay eller Smerenbürg, for at se stedet,
 og roede iland, fem av expeditionens medlemmer,
 i en af jangtklosterne. Her var en Veritabel Kirkegaard
 hundreder av grave i rad og række, disimvis av de
 aldrige ~~h~~irter var oprejngt av tallen, eller stak ut
 av sandbrintene. Dødeligheden har ~~v~~est stor blandt
 dem, naar man tar i betragtning, at de kun drø sit
 arbejde paa landet i Sommeriden. En Smule forstomt
 roede de besökende ombord igjen, jikk maskinen igang,
 og stod iit i gaven Gö igjen, mellem Vogel Sang og
 Cloven Cliffs. Paa disse öer er der et ~~g~~lrende fugle liv,
 Spectaklet kan höres lang vei. Det er for det meste
 Rottjems der holder til her. ~~E~~lofolgelig er der andre
 fuge i fjeldene, men Rottjemen er overlegen i antal,
 den lille geschäftige fuge holder et ~~ö~~redovende øjeblik.
 Her er ^{også} det Eldorado for fugefjeldene. Pirat "stormaasene".
 I hundredevis seiler de langs fjell siderne. Slår ned, av og til,
 tar et egg eller en Rottjems unge, som den sluker
 levende, og seiler saa majestetisk videre igjen. Under
 disse forsök paa röveri, letter skarer av Rottjems, tildels
 saa store og lette, at de sejgger for solen. Er man da

11
ikke forlangt fra os, er det umuligt at høre sin
sidemans stemme for fuglestrik. I blæsende
saaket veir passerte vi den "Verlegen Hook's" høie
forland, hvis nordpunkt gennemskæres af den Østlige
Nord Breddegrad. Her møtte vi for alvorlig Pakkisen.
I fem døgn "rammet" vi os gennem stor Is, for
timer ad gangen, maatte vi ofte "ta fast" i en
stovis, for at vente paa mulig opslakning af isen,
saa vi kunde komme videre. Stort veiret var dærligt
i denne tidee, gik vi alikevel endel storkobbe, til-
dels nogen storke "rigger" som laa oppe paa isflakene,
og tok verden med os. Vi forserte os med "sakte fart,"
frem mot flaket paa hvilket Kobben laa, var vi heldig
at komme paa skudhold blev maskinen stoppet,
to tre mand stod klar fremme paa baugen, med
riflerne, alle skød samtidig, og som optest blev
Kobben liggende. Man gik nu med fartøiet "langs-
siden af flaket" hvorpaa Kobben laa, flaadde den og heiste
Hjertet og skindet ombord. Det blev gode dage, for
kjødene i denne tidee, med hensyn til ferskt
Kjøtt, og det kunde bruges, for de stakars dy, havde
i den varmeste Sommer tid, reist paa turne, fra
Jakobs havn paa Grønland til Köbenhavn, saa
til diverse havnebyer i Tyskland, og endelig op langs
Korsholysten. Som proviant var de forsynet med
nogle sække halvraasne smagvise hoder, godt var
at disse trellivante dyr, ikke ante hvad de gik

imøde, og hvilken sjabne de skulde få oppe på
 Nordostlandet. Beregnet kvalse havde vi cirka 10 og firti
 hunder. Av disse kom ved expeditionens slut, kun
 sex tilbage til England. Den 15de August om morgenen
 havde vi passet nordøst for Lowöen og stod ind mod
 Brandy Bay. Isen var spredt og ^{det var} fremkommelig
 her øst for Lowöen, men inde på Brandy Bay hvor
 expeditionen skulde have sit vinterkvarter, ventet
 os en anden overraskelse. Trods det var sent på
 sommeren, var vinterisen herinde endnu ikke brudt.
 Vi gik ind til fastis kanten i haab om at kunne bryde
 isen indover til "lavlandet" der ligger nedfor "Passet"
 på Roald Amundsens halvøi, hvor det var meningen
 at legge expeditionens vinterkvarter. Men fastisen
 viste sig at være fra 30 - 60 centimeter, og sig som
 gummie. Vi tog "sats" med fartøiet og "rammet" på
 med fuld fart i maskinen, uden andet resultat, end
 at den ^{som} ~~det~~ ikke holdt sig fast, blev liggende på ryggen
 borte i en eller anden krog. Ja! og så bet den
 trivelige stueren vaar, hængene sin, og blødd
 som en stukket gris. Far med slingrende
 potter og pander, tidlig på vaaren, oppe i Kvitsjøen.
 havde gjort stueren ordrik i visse retninger. Ja.
 du "Karrige, Brandy Bay" der henger mangen velsignelse
 over dig, men stueren på "Polar" tog prisen.
 Vi stod makkelses overfor denne fastisen. Og der

var intet andet at gjøre, end at se sig om efter et andet sted, der kunde passe som ekspeditionens Vinterkvarter. "Depot pynken" den Ytterste fjellnæring paa Nord siden av Brandy Bay, laa såvidt ute av fastisen, med en liten storstenet landtunge, med for stüpsbratte fjeldet. "Skred faren" er ikke saa liten her, i løpet av vinteren og vaaren, for Meteorologiske iagttagelser var stedet heller ikke av de beste. Men vi havde intet valg, og satte kurs for pynken, da der var meget neddyb, indfor den lille landtunge, gik vi til ankers klos op under landet, og begyndte strakt at sette op telter for ekspeditionens medlemmer og losse iebustningene paa land. Eijsberetningen og uidel av deltagerne av ekspeditionen, var besjefrigt med dette arbejde. En vanskelig og haard job, da hele "lavlandet" helt op til bratte fjellet, var oversaad med store rulle steiner, der i høi grad vanskelig gjorde transporten av de store kasser, og andet tung gods, alt maatte rülles eller bæres over den storstenede grænd, veiret var heller ikke det beste "Ekkelsne" og Nordvestvind var stadig paa dagsordenen.

Vaar enogtyve fots fangstbaat blev strakt, ved opankringen, beordret "gjort Ejöklar" for en sex ieters Kartlegnings ekspedition rundt Nord Kap og ostover til Kap Flaten der ligger paa 80ti grader 70 og tredive minutter nord bredde, og 70 og tyve grader og firti minutter lengde ost for Greenwich. Proviant, telt, sovepou, riflen, amüsion,

og andet der brengetes til tieren, blev fundet frem
 av det virvar av klaser, der laa i haugeris opeje mellem
 storsteinene. Den 20de August løffet vi ick fra
 Depotsystemen, med en to hesters Tashengsmotor for
 for agterenden. Vinden var Nordvest med snesket,
 men sjöen var smilt, mellem den godt fordelte
 is. Mr. Wright og Mr. Keith avløste mig, stund
 mellem ved roret, medens en av os til stadighed
 stod fremme i bågen med haggelgeveret. Her var
 en hel del fugt paa sjöen, mellem isen, nordover
 langs landet til "Bird Bay". Vi sjöt under farten
 et par dusin edderfugl og et lignende antal alke.
 Frem paa dagen blev snestøjret verre, og isen
 tæru, sou vi maatte slutte jagten, og holde ickjikk,
 for at finde vei frem hjemm til isen. Systemet her
 nordover er vild og karrig, stupbratte fjel, der gaar
 ned i sjöen, ick en syndertigt lavland under.
 Ingen vegetation bare stein og atter stein. Y
 ytterste pynten paa "Rubin Point", maatte vi
 legge til land, isen var nu sou tet, at videre
 fremkomst foreløbig var umulig. Vi losset paa land
 vaar proviant, fandt et godt feste for båttaljen
 opeje mellem steinene, taljet fangstbaaten paa
 land, fandt en plads mellem steinene for teltet,
 og begyndte at koke kvætsmaten. Vi befandt os
 nu paa otti grader og enog tredive og minutter
 Nord bredde, i en aasen fangstbaat, og med

proviant for en god maaned, hvis fik tak i vildt,
 der var ment at utgjøre hovedmaaltidene. Hvis
 Fakkisen senere hend med sterk Nordost satte til
 landet, var vi indestengt paa denne haardbare vild-
 somme kyst, det var jo høst nu, og man kunde
 vente sig noget av vint, slikt havde hendt for, og
 folkene omkommet av sult og frost i bobet var
 vinteren som gammel jagmand maa jeg si at en
 slik baatferd var "hassard" men vi fik leve paa
 "flaksen" Mine to ledsagere var i straalende humør,
 hvilket var hovedsagen, de havde ingen ide om vad
 de gik ind til. Her paa Nordostlandets Nordvestlige
 hjørne, paa ytterste nesket av "Rubin Point" mellem Store
 Kampsteinen, bygget fangstmannen John Sivertsen
 i 1908 sin hytte, han skulde med tre mand, overvintre
 her. Hytten staar endnu, varslit og forskakket av vinter-
 stormene, uten vinduer, og døren hengende sjør og for-
 slamret paa en hengsel. Ovenfor Mellom Storesteinene,
 under en stor stenhaug, ligger John Sivertsen og
 hans kammerater i en felles grav. Ford og mos
 fantes ikke paa dette ødblege sted, hvor de fire
 fangstfolk i løpet av vinteren bukket under av
 Sjørbukk. Nu havde vinterstormene gjort vekk det
 det simple trekkors, der var tømmeret sammen
 av de fangstfolk, der fandt og begravet dem
 Hedens kvælsmaterie "Kokke", hvilket i kvet var

Klits job. Fimmret, vi to andre, sammen et nyt
Kors av drivtømmer, og satte det op i Stenhaugen,
over disse Nordostlandets første Pionerer.

John Sivertsen og jeg var gode venner før i tiden,
og havde gjort flere turer sammen paa Spitsbergen.

Den reise der blev hans sidste, seilte vi sammen over
havet, med hver vort fartoi. Han til "Rubin Point",
og jeg øst om landet til "Halvmaane øen".

Ja sjebnen er forskjellig, jeg tror John Sivertsen var bedre
mand end jeg, men alikevel laa han her under Stein-
haugen, og jeg sat ved siden av og røkte pipen, og tænkte
paa ham, en sludtkvæl anno 1935. Hvem der har
haft det best av ost, frem hjenem aarene, kan vere
vanskeligt at avgjøre, misunde nogen skal man jo
ikke, og naar man four det paa den maaten, og det
i snestid, da er det best at kryppe i soveposen. Ende i
teltet var det stille, mine kammerater sov, men oppe
ürene, under bratfjellet, lod, langt frem over nattev,
en hvitrets mitodiöse kaldeu. Været skiftet snart
paa disse bredde grader, da vi den neste morgen krojo
ut av posene, var vinden nordlig, og himmelen klar.
Takkisen laa klar i Nordkapøen, mot nord dannet den
en glitrende hvit flate, saa langt øiet rakk, og
op av denne glindsende flaten stak Parry og Trippes-
øen sine takkede topper op, langt ute i Polhavet.
Vi tog i den tidlige morgenstund nogen observa.

sioner her, pakket sammen vaar utrustning
 og satte fangstboaten paa vandet, I dag maatte
 vi gaa i landrooken hjemm, Beverly sund,
 og sydover langs landet for at naa "Extreme Hook"
 det gik sakte fremover i den lette is, ved Grytberget
 et forland cirka 1690 fot hoit, der gaar todret i havet.
 maatte vi stoppe motoren, og stak os frem langs
 landet. Tusender av Teist, fløi over hodene paa os,
 til og fra fjellet i solskinnet, og en mengde stortkobbler
 laa paa isen og solte sig, vi sjöt to der laa i vaar
 kurslinje, ellers maatte vi lade al denne herlighet
 ligge i fred, vi hadde nok med at stak os frem
 mellem isflakene. Kobben var endelig ^{den dag} kom V. Wright
 sjöt 15 skud paa en stor rüg, for han var som heldig
 at ramme den, vaare skjutvaaben var Engelske arme
 rifler, kaliber 8 millimeter, fabrikeret 1917, de smalt
 som en Kvalkanon, og gjorde i sin helhet, som alt
 der kommer fra den kant, mere viden end nödvendigt.
 Sent paa aftenen havde vi Karret os hjemm isen
 paa Extreme Bay, og kom i land paa östsidan
 av fjorden, vi la iland paa en lav landtunge,
 grøn og vakker, den laa som en Oase mellem ^{land}
 bræne inde i fjorden og det nakne Kjøpelsstuen
 der strakte sig mile vis ost for den. Der bläste
 en Kold norden vind, da vi satte op feltet, men
 himmelen var klar og laavet godt for de neste
 dags observasjoner paa toppen av Extreme fjellet

4 fire dage blev vi liggende paa *Extreme pointen*,
 fjellet er cirka 1300 og havde før i tiden en værdi opsat som
Stordensjold i 1898. Denne værdi var bløst ned, som vi byggede den
 op igjen og foretog herfra væsentlige observationer. Vi havde en herlig udsigt
 herfra, vi saa milevidt ind over den hvide bølgende inlandsis, og mod
 nord saas is og atter is, og i den, saas *Karl den tolvtes ø* som flyvende
 i luften, beaaret af hilderet. Udsigten paa den smokkledte landtunge
 havde vi gode kvælstunder, medens kaffekjelen og stekspanden var i
 swing. Oxfordstudenterne var socialt interesset, og mange ting blev
 diskutert. Siden de landet i Norge havde de med forvinding set
 iagttaget det "brede lags" høie levestandard og andre sociale goder.
 Da de i *Advent Bay* besøgte gruppen, arbeiderne episodisk, hvor
 de en dags tid blev inviteret til at indtage sine maaltider, og deres
 koselige leiligheder, pudsret og rene, med radio og andre musik-
 instrumenter. Og hørte at disse gruppe arbeidere tjente fra 17-
 25 kr per dag (8 Lønners ejere) blev de i utrykke forbauset, og
 fortalte at deres egne gruppe arbeidere kun tjente 35 sjilling
 per uke, en ting som forøvrigt er almen kjendt her hjemme.
 En som stor diferance maatte have en eller anden "brist"
 til grund, og den maatte, desværre, som tingene laa an, ligge
 hinsides *Nordsjøen*. De var ivrige efter at få vite, hvilket
 parti det var, der kunde skaffe folket som store sociale goder
 i den nuværende vanskelige tid, og fortalte dem dette, og
 mange andre ting, medens vi i kvælstunderne sad i teltet
 og lot tiden flyde. Den 25de forlot vi

Extreme Bay med Hirs for Kap Lindhagen, Kysten
 østover her, er bra fyldt og karrig, indlandsisen ligger
 paa store strækninger helt ned til fjæren. Vi her paa Kysten
 en plystrende Snestorm paa os, nordavinden udkom
 storseue, vi søgte op i under Kysten, og fandt et sted,
 hvor det var muligt at gaa baaen paa land, teltet blæst
 ned over hode paa os en par gange, og det var i hele-
 laget ingen morro at gaa it og sette det op igjen.
 Tilstilt fik vi det fortøit i hvalbein og store stener, slik
 at vi kunde gaa til Kois. heldigvis havde vi Kobberkjøt nok
 og fordrø disse Stormdage, med matlavning og
 lesning, ite var alt nedned, men vi frøstet os med at
 denne høstmen ikke blev liggende. Den 29de August
 krotet vi os frem mellem isen, og kom om natten, og
 i under landet, ite paa vestre side av Kap Lindhagen,
 veiret var delvis klart nu, og der blæste en svak Syd
 øst av landet. Fra synten og vestover i Lindhagen Bay
 er store tundra lavland, men fjæren steil, og tildels op
 til to meter høi, i aaringer har her fundet itvaskninger
 sted, som vi ledte lenge langs stranden, vestover bükken,
 for vi fandt en elveos hvor vi kunde gaa fælje baaen
 paa land. vi satte op teltet ved siden av elveosen. Veiret
 var klart neste dag, med sroger Sydligvind, der heldigvis
 satte isen fra landet. Vi drog avgrænde for at Bestige
 Lindhagen fjellet, der er cerska 2000 fot høit og tildels
 meget steilt. Her, Keith blev hjemme ved teltet, han

havde ont i en fot, og skulde have kvælsmaten færdig
 til vi kom hjem igjen, Kommen op paa Foyejeri
 drog vi stue sammen til en Værd 1,5 meter i diam.
 og 2 meter høi, vint var sikkbart, saa vi kunde
 foretage forskjellige maalinger og observationer. paa
 kvællen da vi gik tilbage til leiren sølten og brette,
 møtte vi Keith et par mile inde paa tundraen, han kom
 haltende ivei, og var syndig opskaket, vi satte os instrument
 borem, blev lunge. ilengden, og ventet til han kom
 op til os, i mit stille sind tænkte jeg paa baaten, en
 intrasning ved den sandige elvosen, og baaten kunde vere
 bryet i avlandsvinden, Keith havde kvællaronen hængende
 paa skulderen, vi skudt i magasinet, et i løbet, haare
 spent og sikket. Keith fortalte at han sat i teltet og
 leste, da han hørte støj ved teltet, han trode at vi
 kom tidlig tilbage og saa ut, med ved baaten stod en
 stor björn og slet med en Robbehud, han fik fat
 i riflen og fykte tre fire skud, men björnen slengte
 sig utover strandbrinken og satte avsted vestover
 stranden, han tömte magasinet efter den til adjo.
 da jeg spurgte om den var saaret, mente han, at det
 maatte den sikket var, og av adskillige skud, da han
 havde sendt 10 kuler efter den. Da vi kom til teltet
 blev vi temmelig lange i ansigtet, for trimusen var
 kold, og ingen kvælsmat. Vi fik kjællen paa og skær
 panden fuld av Robbebiff, efter kvælsmaten tok jeg

en tur langs stranden, björnen havde spærket dielelt
 op i den løse sanden, med intet blod var at se.
 Da den havde nok sluppet halskjindet fra kanonaden
 Da morgen siden i fire tiden, var den atter og rum-
 sterte med Kobbesjinnene, vi opnet stille feltøren
 som gløt, og Keith tog et godt foto af den på 20 Skridts
 afstand, ved klikket av operatet, formodentlig, Da
 den op, men gav sig til at rive i Kobbesjinstaugen
 igjen. Den fik en kule i nakken og blev liggende
 oppe på Kobbesjinnene. Vi kunde liksom godt begynde
 dagen nu, Da vi flode björnen ~~for~~ parterte skottene,
 og stekte en diger björnbiff til frokost, den smakte
 fortreffelig tilberedt med brun sos, presis som ینگt okse
 Kød sa Wright, da jeg holdt på at sjære i den
 andre pannen. I dagene fremover medens vi arbeidet
 på Sabine bukten, Kap Yarminger og Kap Loven, var
 vinden stadig sydlig, og tildels sterk, Seaden satte
 sig tilhavs, men været var ellers klart, og den meste
 av snen forsvundet på lavlandene igjen. På Sabine
 bukten skjøt vi to rein og sex storkobber, Da da vi
 ründet Kap Loven, og styrte sydover ind den store
 Rype fjord begyndte vi at få bra last i basten.
 I Rype fjorden der er meget bredere og dyper
 indskåret i landet bygget, end angit på
 de forskjellige karter. bygget vi fem Varder på
 forskjellige godt synlige pynder og foretok

vaare observationer i stadig klart veir, vi var
 kommet ind i en godveirsperiode heldigvis, med
 østlig vind og frost, alle elver frøs til, og bündene
 av Rypefjorden, en miles vei ut, var belagt med
 myis. Vi arbeidet i denne fjord cirka tre ukers tid,
 og var nu naad ut til Kap Platten, paa den Nord
 østre Side av fjorden, vi sjöt hi stortobber inde i Rype-
 fjorden, som oftest laa de paa fastis kanten inde
 i fjordbündene. Saa vi var nu godt lastet, og havde et
 Svare mas, hvergang vi skulde lansenke baaten for at
 Kampere. Trods all den Sydlige vind der havde blaast
 var Takkisen ute ved Kap Platten, der ligger paa 80 grader
 32 minutter nord bredde, ^{her} laa den som en murveg,
 ogsaa langt som öiet naakt var der tet pakkis
 mot nord. Herute laa ogsaa sneen helt ned
 til fjæren, og gav os et varsko om at vinteren var
 i anmars. Inde paa Borgdrager fjorden hvor vi lettet
 en nat, maatte vi skuffe vek to fot dyp sne, for at
 faa lettet ned paa gründer, og om natten havde
 østlig kuling med 16° Celsiüs. her var ödskligt
 og döt inde paa denne gudsforloste fjord, ikke
 et liv var at se. Trekfuglene havde forlast dette
 ödslige, forland med detts korte sommer Det var nu
 paa tide at ta biletten vestover igjen hvis vi ikke
 vilde risikere at tage vinteren her. Den folgende
 morgen pakket vi instrumenterne forsvarligt
 gjorde baaten sjöklar. Vi havde som last 18

Storkolben Ibjorn og to rein, som sammen med
 andet gods, var vi dygt lastet. Vi satte kursen for
 Scottsbyøen, der ligger i sydvestlig retning fra Rags
 Platten, ikke i bukken, der bærer navnet Nordensjolds
 Bay, det var en tur paa cirkka 20 engelske mil, over
 åpen Ejø, men den gik fort, for vi havde en
 strykende Nordos der Ejø paa, det eneste Hjertlige
 var at Ejøen blev høj, som vi tog meget overvand.
 Engelmændene var søsyke og det var bitende
 frost, som det var ikke videre hyggeligt, for de
 to, der stadig stod, med ver sin bølge og øste
 hele veien, for den stakk skyld heller ikke for mig.
 der sat hjemmvaart med et ispanser over ryggen
 og skuldrene og styrke, jeg kunde ikke overlade
 roret til nogen anden i den store axtulige
 Ejøen. Riktig nok havde vi fuldfortvaart
 arbeide, paa den veirhaarde nordkyst, og nu
 skulde vi hjem med resultatene, en eneste
 forkjært brastjø nu, og all moie vilde være
 spildt, det smakte at komme ild av Scottsbyøen
 og for strekke skrokket, her var smult vand inde
 paa den lille bukke, og for første gang paa hele reisen
 kunde vi legge ut en atterfortøining, og for en
 lampa iland, som vi slop at drage alt klens ut
 av bosten. Førre klar hadde vi ikke, men ikke
 i feltet, opper paa sandmaleen, hadde vi ingen

nød, vi bygget en vardi paa øens nordende
 og foretog vaare observationer, paa denne øi er der
 tusinder av Sjøfugl, specielt er "Lernen" talrik
 representert, men nu var der ikke en fugl at se,
 den med sine dynger av drivtømmer laa som
 utdød, Nordosten havde lagt sig i løpet av natten
 saa vi bestemte os for at forsøke op til Nordkaps-
 øen en strekning paa cirka 25 mile, og havde
 gjort alt klart for afgang, men det var os umuligt
 at for motoren igang. Den innmarie lille hingest
 nekket hvert, trods alle "Pensindrammer" vi gav
 den. Der var intet andet at gjøre, end at sette op telth
 for natten igjen, og lenke over hingene. Vi sat temmelig
 slemt i det nu, at ro den en og tyve fots lange fangst-
 baat, der nesten var nedlastet til ripen, den lange
 vei, vilde bli en slitson job, desuten var den saa overstuet
 at det var vanskeligt at komme til at ro. Medens
 Keith kokke kvetsmaten oppe i tellet begynde
 vi at stue baaten om, slik at der blev plads for
 to mand forut at ro med hver sin saar, og agter
 i styre rummet, kunde en mand handle med
 en saar medens han styrte. Vi havde en presentering
 denne skar vi til en folk og et storsil som ^{vi} fallet
 noyentunde, og saa var det ut paa stranden for
 at finde passende emne til mast og gaffel.
 dette var ikke vanskeligt blandt alt det driv
 drivtømmer paa øen. Vi arbeidet til tre tiden

paa morgenen hvorefter vi tok en liten hvil før
 vi satte av. Vi var ivrige efter at komme avgaarde
 for minst av alt, ønsket vi at bli slengt inde paa
 denne ensomme polerøen. Pakkisen kom sakte og
 sikkert drivende ind fra nord, saa om morgenen
 da vi tok løst, laa isen klos i nordenden av Scottsbyøen.
 den vilde førne op i fastlandet om ikke lenge, og da
 var der alt utsikt til at den vilde bli liggende
 for vinteren. Paa vidt vi kunde se var farvandet innu
 klart ved Nordkapsøen. Isen kom ind fra Nord-
 østlig retning, saa Nordkapsøen vilde veri det siste
 sted, den stenkke til landet. Vinden var godt nordlig
 da vi satte av fra øen, for seil, og hver man med
 en aare, var det saa vidt vi stod op i retning av
 øen, der skulde fri os fra alle issorger, for paa vestsiden
 av Nordkapsøen og sydover til Brandy bay, vilde vi
 have asbent vand. Paa turen nordover fik vi
 "stedbestemt" to lave øer der ikke før var kartlagte
 utpaa eftermiddagen naade vi op i beverlysundet
 og lempet dreggen ut, oppe i en fjelle, i det smaleste
 av sundet. baksu laa paa to fot vand, saa vi vadet
 iland med feltet og siveposene og det øvrige vi havde
 brukt for. Tidlig paa morgenen tog vi avgaarde, vinden
 var nu rummeligere, saa at ro til enver tid
 var unødventigt. Da vi kom ut paa vestsiden
 av Nordkapsøen, laa baksisen klos i landet, og vi
 var saa vidt sluppet innna at tage fot paa

en overvintring paa denne veirhaarde kyststrækning,
 der sikkert vilde foat et elendigt utfald for de
 fleste av os. Vi var ombent lens for Ammunition til
 vaare rifler, tre ester fyrstikker, og nogen faa dages
 proviant var alt vi havde igjen. Utan stæji og andet
 iitstyr vilde det ha veret "den visse død" at gaa
 over inlandsisen "til sydlandet". Yndlandsisen stiger
 til en høide av 2250 fot, med livdyp sne, og sine
 hundreder av brede bündløse revner. Vi var vel
 fornøiet, da vi fra Ruben Point stod syd langs kysten
 for en strykende nordlig bølge. Ut paa eftermiddagen
 den 15te oktober saa vi nokke stige op fra kisten inde
 paa Dyet pynten, ingen av os havde stort og ei, da
 vi lanstætte baaten inde bükten, og villige hender
 hjalp os at foa lasten paa land